

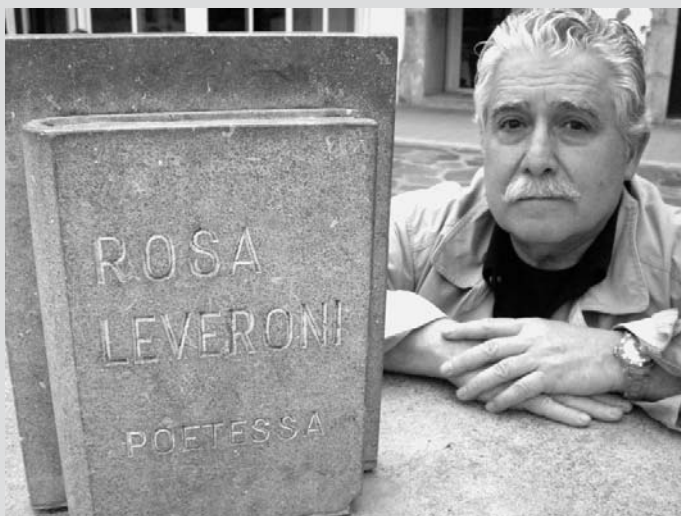
LLETRES

Josep-Ramon Bach

El laberint de Filomena

TEXT: REDACCIÓ

Josep-Ramon Bach guanya el Premi Cadaqués a Rosa Leveroni amb el llibre de poemes *El laberint de Filomena*

MERCÈ BANQUÉ

És la primera vegada que l'autor decideix parlar de la seva pròpia història personal i familiar. Aquest llibre és memòria - entre la realitat i el somni- d'una part dels escenaris de la vida. És evident que només el pas del temps ha fet possible aquest gest de recordar, perquè, en la distància, neix la invenció i, per tant, la literatura troba el seu sentit més íntim. El llibre no vol ser un exercici memorístic, sinó un passeig sentimental pels racons il·luminats de la infantesa i de la primera adolescència. Els decorats han estat pintats de nou per treure'ls la patina de l'ús i fer-los més entenedors. S'hi ha posat música imaginària, compassos d'una partitura amb notes concretes i notes abstractes. Realitat i somni conviuen en l'espai del poema com dos enamorats agafats del braçet passejant pels espais més colpidors del silenci històric.

Finalment, l'autor ha tingut la necessitat de treure de dins tota la ràbia d'una part de la vida viscuda sota el domini ideològic i l'amenaça del càstig. Alliberar-se dels fantasmes del nacionalcatolicisme, d'una dictadura que ha traspassat impune cap al futur sense haver estat oficialment condemnada ni tant sols, molt sovint, qüestionada; de les despulles d'una guerra civil on els morts dels vencedors han amagat i amaguen els morts dels vençuts. El llibre no vol ser un al·legat explícit contra el feixisme, ni una proclama a favor de res ni de ningú; és, senzillament, un recull de sentiments viscuts que estaven ocults en el rebost dels malendreços, on s'acumulen els fets sense ordre ni concert.

El laberint de Filomena és, doncs, una biografia en clau lírica, un homenatge a les persones que han fet possible que l'autor estigui en aquest món i hagi tingut la sort de poder-se dedicar a escriure.

Amb un llenguatge viu, que accentua els tics i els costums dels anys de la postguerra espanyola, el text vol fer evident, que es tracta de la memòria d'un infant que es sent presoner dels seus fantasmes i que enyora amb fruïció les delícies pròpies de l'edat. La seva veu sovint és present en els poemes més profunds per posar de manifest que aquest no és un exercici d'estil, sinó la reconstrucció d'una biografia necessària per poder seguir vivint. La poesia com a ideari de vida.